

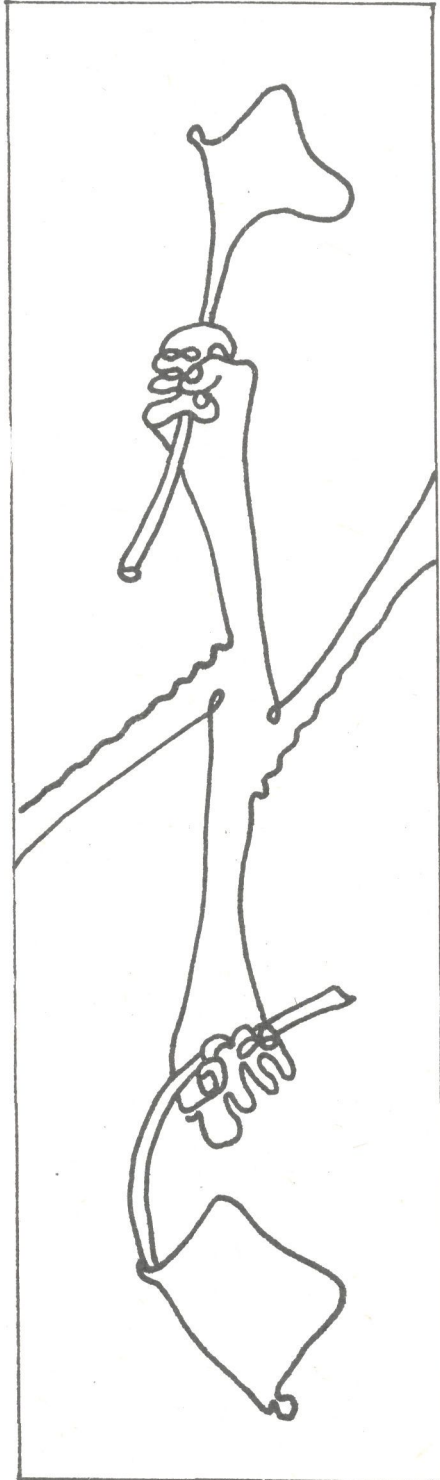
Integrazioa: Nazionalismo/sozialismo

Apropos hautatzen dut "nazionalismo" hitza, eta ez abertzale-tasun, ideologiaren arabera dauden ekibokoak ez baztertzeko.

Iraultza burgesak Erdi Aroko gizartea birrindu zuen: ordenu eta hierarkia garbiko gizartea, estamentu sozialek bakoitzak bere leku jakina zeukatela, gremiotan ordenatuta langileak, etab. Gasteizen kale batzuek **Herrería, Zapatería, Correría, Cuchillería**, etab. izenak daramatzate oraindik, berdintsu Iruinean; **Tonne-liers, Cordeliers**, etab. Baionan. Ordenu zaharra erortzean, giza-banakoa, integratzen eta sostengatzen zuten erakundeak apurturik, desanparatuta geratu zen, ez lan eta ez jan segururik, bere burua edozein enpresariri entregatu beharrean, liberalismoaren eraso guztien mende, orbela hai-zearen bezala.

XIX. mende hasieretan, harrez gero Europako historia erabaki duten bi ideologia nagusiak sortu ziren, gizarte industrialduenetan hain zuzen, hots, ordenu zaharra deseginenik zeukatenetan: nazionalismoa eta sozialismoa.

Beren arteko diferentzia guztiak gorabehera, formalki bederen biok badute komutasun inportante bat: jendeteria sakabanatu, atomizatuak —**les Chouans, les Misérables**— komunitate batetan biltzeko xedea (komunitate nazionala, komunitate soziala). Iraultza frantsesaren kume bezala, biok dakarte hasiera-hasieratik anaitasuna, komunitatea, bortxaz inposatu nahi izateko arrisku tendenziala ere ("la fraternité ou la mort"!). Ikusi da historian. Baina Europa modernoa bion artean egina da-goela ere, ageriko gauza da.

Euskal Herrian, orain azaldu beharrik ez dagoen arrazoiengatik, nazionalismoa eta sozialismoa elkarren etsai amorratuak gertatu dira XIX. mendearen azken eta XX. gnaren lehen parte guztian. Euskarak eta, hemengo sozialismoa gutxi preokupatzen zuten. Baina ezaguna da, beste leku askotan, komunitate nazional edo minoritari andeatuak berritzeko sozialistak biziki ahalegindu izan direla, oraindik ere ahalegintzen direla: ik., adibidez, Alan P.L. Liu, **Comunicación e integración nacional en la China comunista**, 1978, komunikabi-deen funtzio nazio-integratzailea aztertuz. Ik. Zabal (19, 1976, 35 hur.) aldizkarian Vietnamgo hizkuntz politika nazio-integratzailea.

Guztionez kolaborantza eta ahalegina beharko duten birreuskalduntze lanetarako, guztiontzat onargarri diren oinarriak bilatu beharko dira: sozialista ez direnentzat eta badirenentzat berdintsu balio lezaketen printzipioak, planteamenduak. Horixe bera, integrazioarako lehen urrats bat litzateke, hemengo sozialismo/nazionalismo dikotomia bera ere Euskal Herriko desintegrazioaren produktu bat izan da eta.

Ceterum censeo: birreuskalduntzea, integrazio sozial eta nazionalaren proiektu global batetan ez bada, lan kultural merezigarria izan liteke, baina restaurazio arkeologiko baten antzera, sentido politiko berezirik gabe.

Sozialismoak eta nazionalismoak, biek parte har lezaketek, biek hartu beharko lukete parte, Euskadi komunitate euskaldun eta integratu bat bihurtzeko.

Joxe AZURMENDI